

SOẠN VĂN BÀI CA NGẮT NGƯỠNG (NGUYỄN CÔNG TRỨ)

Bố cục

- Phần 1 (6 câu thơ đầu): quan điểm sống ngất ngưỡng khi làm quan
- Phần 2 (10 câu thơ tiếp): quan niệm sống ngất ngưỡng khi về hưu
- Phần 3 (còn lại): quãng đời khi cáo quan về hưu

Câu 1 (39 sgk ngữ văn 11 tập 1)

Ngất ngưỡng từ láy tượng hình vốn được dùng sự vật ở độ cao chênh vênh, bất ổn định

- Từ ngất ngưỡng được dùng chỉ sự khác thường, vượt lên dư luận

- Nhan đề được nhắc lại 4 lần trở thành biểu tượng, phong cách sống, thái độ sống vượt thể tục, thách thức xung quanh dựa trên sự tự ý thức, tài năng, nhân cách cá nhân:

+ Chỉ sự thao lược, tài năng, phong cách ngạo nghễ khi làm quan của tác giả

+ Chỉ sự ngang tàng của ông khi làm dân thường

+ Khẳng định cái chơi ngông hơn người

+ Tác giả hơn người vì dám coi thường công danh, phú quý, coi thường dư luận, không bị ràng buộc

Câu 2 (trang 39 sgk ngữ văn 11 tập 1)

Nguyễn Công Trứ biết làm quan là mất tự do nhưng ông vẫn làm quan vì:

+ Ông muốn thể hiện tài năng, hoài bão của bản thân

+ Ông quan niệm bản thân đã cống hiến hết tài năng, nhiệt huyết nên ông có quyền ngất ngưỡng nhất so với các quan trong triều

→ Ngất ngưỡng thực chất là phong cách sống tôn trọng trung thực, cá tính, không chấp nhận “khắc kỉ phục lễ” uốn mình theo lễ và danh giáo của Nho gia

Câu 3 (trang 39 sgk ngữ văn 11 tập 1)

Nguyễn Công Trứ đã tự kể về mình, tự thuật, tự đánh giá về bản thân

- + Giọng điệu tự thuật khẳng khái, đầy cá tính
- + Ông ý thức được rõ ràng tài năng, phong cách sống của bản thân
- + Ông tự hào vì có cuộc sống hoạt động tích cực trong xã hội
- + Ông tự hào vì dám sống cho mình, bỏ qua sự gò bó của lễ và danh giáo

Câu 4 (trang 39 sgk ngữ văn 11 tập 1)

Nhiều nhà thơ, nhà chính trị nổi tiếng dường như đều gửi gắm tâm sự của mình nói

+ Thể loại hát nói nhanh chóng trở thành thể loại chiếm được vị trí độc tôn, trở thành một khuynh hướng văn học

+ Hát nói có những ưu điểm về sự phóng khoáng thích hợp với việc truyền tải quan niệm nhân sinh mới mẻ của tầng lớp nhà nho

Luyện tập

Sự khác biệt:

+ Ngôn ngữ bài ca ngất ngưỡng phù hợp với nội dung, phong cách của Nguyễn Công Trứ tự do, có chút ngạo nghễ

+ Ngôn ngữ bài ca phong cảnh Hương Sơn nhẹ nhàng, thâm trầm ý vị thiền, say mê phong cảnh thiên nhiên đất nước